

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Ступінь вищої освіти:	магістр
Спеціальність:	151 – «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	весняний
Кількість кредитів ЄКТС:	3
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

д.п.н., проф., Зеленов Євгеній Анатолійович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

професор кафедри педагогіки

посада

olmer1954@gmail.com +38-050-474-63-87

електронна адреса

телефон

Skype: zelenov1

месенджер

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Мета викладання навчальної дисципліни – розвиток професійно-педагогічного мислення майбутніх викладачів, формуванням у них науково-педагогічних знань і умінь, що необхідні як для викладацької діяльності, так і для підвищення загальної професійної компетентності та педагогічної культури, ознайомлення магістрантів із сучасними трактуваннями предмета педагогіки вищої школи; дати уявлення про історію та сучасний стан вищої освіти в Україні, провідних тенденціях її розвитку; сприяти формуванню методологічної культури педагогів; сформувати установку на постійний пошук прикладання філософських, соціально-економічних, психологічних та інших знань до вирішення проблем навчання і виховання у ЗВО; сприяти глибокому освоєнню норм професійної етики викладача вищої школи; поглибити уявлення про особливості професійної праці викладача вищої школи.

В основу викладання дисципліни покладено аксіологічний, антропологічний, культурологічний, синергетичний, особистісно-діяльнісний, компетентнісний, феноменологічний, герменевтичний, акмеологічний підходи, які передбачають розгляд педагогічних проблем у контексті соціокультурної ситуації, погляд на освіту й виховання як на складники культури нації, людства. Програма складена з урахуванням принципів культуровідповідності, єдності загальних та національних цінностей, особистісно орієнтованої вищої освіти.

Результати навчання:

Знати: основні педагогічні категорії, сутність, своєрідність навчально-виховного процесу у вищій школі, тенденції, особливості розвитку системи вищої освіти в Україні та зарубіжних країнах, суперечності, психічні функції, особливості розвитку молодшої людини студентського віку, структуру, психолого-педагогічні аспекти організації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти, критерії відбору, принципи структурування змісту навчання у вищій школі, форми організації навчання здобувачів, сутність, особливості, методи, прийоми виховання студентів, основи управління закладами вищої освіти.

Вміти: ставити навчальну мету, відбирати, структурувати зміст лекцій, практично-семінарських занять, розвивати інтерес, особистісне ставлення здобувачів вищої освіти до змісту навчального курсу, складати навчальну програму з курсу, застосовувати методи, прийоми організації виховного впливу на студентів

Базові знання та уявлення із загальних основ педагогіки та історії педагогіки, вікової психології, філософії, культурології.

Передумови до початку вивчення:

Мета курсу (набуті компетентності)

В наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

ЗК2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ФК10. Здатність виявляти наукову сутність проблем у професійній сфері, планувати та здійснювати відповідні наукові і прикладні дослідження.

ФК12. Здатність презентувати результати науково дослідницької діяльності, готувати наукові публікації, брати участь у науковій дискусії на наукових конференціях, симпозіумах та здійснювати педагогічну діяльність у закладах освіти

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

РН11. Дотримуватись норм академічної доброчесності, знати основні правові норми щодо захисту інтелектуальної власності, комерціалізації результатів науково-дослідної, винахідницької та проектної діяльності.

РН13. Уміти виявляти наукову сутність проблем у професійній сфері, знаходити шляхи щодо їх розв'язання.

РН16. Розробляти і викладати спеціалізовані навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Актуальність педагогічних знань у підготовці фахівців у закладі вищої освіти	2/0/2	Предмет і основні категорії педагогіки вищої школи. Місце педагогіки вищої школи в системі педагогічних наук, її зв'язок з іншими науками. Особливості педагогіки вищої школи.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
2.	Викладач ЗВО як суб'єкт процесу навчання	3/0/3	Зміст і структура діяльності викладача, умови її ефективності. Структура професійних здібностей і вмінь викладача. Особливості педагогічної діяльності викладача з реалізації особистісно орієнтованої освіти. Типології викладачів ЗВО.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
3.	Студентство як особлива соціально-демографічна група	2/0/2	Виникнення студентства. Визначення студентства. Характерні риси студентства. Сучасна типологія студентства. Мотиви вибору професії і життєві орієнтації студентів. Особливості сучасних студентів	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
4.	Особливості діяльності викладача при підготовці та проведенні лекційного заняття	4/0/4	Вимоги до лекції. Характерні риси лекції. Цілі лекції. Мотиви підготовки та читання лекції. Способи підготовки і читання лекції. Підготовка до лекції. Читання лекції. Правила поведінки лектора. Деякі прийоми підтримки інтересу.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
5.	Форми організації навчання у вищій школі	2/0/2	Практичні заняття у ВІІ. Семінарські заняття. Просемінари. Спецсеминар. Лабораторні роботи. Самостійна робота здобувачів.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

6.	Виховання у закладі вищої освіти	2/0/2	Актуальність виховання у ЗВО. Принципи виховання у вищій школі. Специфіка виховного процесу у ЗВО. Основні напрямки виховання у ЗВО. а) формування патріотизму і громадянських якостей; б) формування здорового способу життя; в) розвиток студентського самоврядування; г) планетарне виховання. Роль викладача вищої школи у вихованні здобувачів вищої освіти.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
7.	Заклад вищої освіти як об'єкт управління	2/0/2	Термінологічні означення типів ЗВО України. Ресурси ЗВО. Об'єкт дії та впливу в діяльності ЗВО. Ієрархія управлінських рішень в діяльності ЗВО. Принципи економічного управління функціонуванням ЗВО. Основні внутрішні документи, що регламентують діяльність ЗВО. Показники діяльності ЗВО.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

Рекомендована література

1. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
2. Словник-хрестоматія педагогічних понять: Навч. посібник для студентів, аспірантів, викладачів. – Луганськ: Вид-во СНУ ім. В.Даля, 2004. – 272 с.
3. Вітвицька С.С. В 54 Основи педагогіки вищої школи: Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. – Київ: Центр навчальної літератури, 2006.– 384 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk702798.pdf>
4. Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко – Д., 2014. – 416 с URL: <http://distance.dnu.dp.ua/ukr/nmmateriali/documents/pedagogikavsh.pdf>
5. Зеленов Є.А. Цифрове покоління: ризики, переваги, засоби взаємодії // Духовність особистості: методологія, теорія і практика: Збірник наукових праць – Вип.5 (86) – Северодонецьк 2018. – С. 46-57.
6. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. – Харків, 2016. – 260 с. URL: <http://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/123456789/1086/3/.pdf>
7. Немченко С. Г. Педагогіка вищої школи : Підручник для студентів вищих навчальних закладів / С. Г. Немченко, О. Б. Голік, О. В. Лебідь. – Донецьк: ЛАНДОН-XXI, 2014. – 534 с URL: https://ir.duan.edu.ua/bitstream/123456789/1805/1/%D0%9F%D0%92%D0%A8_%D0%9B%D0%B5%D0%B1%D1%96%D0%B4%D1%8C.pdf
8. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 290 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/29032/3/Higher_School_Pedagogy_2019.pdf
9. Салов В.О. Основи педагогіки вищої школи : навч. посіб. для студ. гірн. спец. вищ. навч. закл. [Електронний ресурс] / В.О. Салов ; М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. – Д. : НГУ, 2003. – 170 с. URL: https://www.nmu.org.ua/ua/content/infrastructure/structural_divisions/science_met_centr/korisy-arkhiv-sferi-osviti-ngu/2003%20%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B8%20%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%BE%D1%97%20%D1%88%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B8.pdf
10. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник / М. М. Фіцула. – Київ: «Академвидав» 2006. – 352 с. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/412096.pdf

Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з дисципліни «Педагогіка вищої школи» (для магістрантів спеціальності 011 – «Освітні, педагогічні науки») / Укл.: Є.А. Зеленов. – Северодонецьк: СНУ ім В. Даля. Платформа MOODLE

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	20
Тести	25
Індивідуальні завдання	25
Залік	30
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

<i>Плагіат та академічна доброчесність:</i>	<p>Студент може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу студенту можуть бути перераховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.</p> <p>Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.</p>
<i>Завдання і заняття:</i>	<p>Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.</p>
<i>Поведінка в аудиторії:</i>	<p>На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.</p> <p>Під час занять студенти:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ не вживають їжу та жувальну гумку;☐ не залишають аудиторію без дозволу викладача;☐ не заважають викладачу проводити заняття. <p>Під час контролю знань студенти:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;☐ розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);☐ не заважають іншим;☐ виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.